

See discussions, stats, and author profiles for this publication at: <https://www.researchgate.net/publication/346316266>

Листування Івана Липи (1892–1922) / упор. Ігор Стамбол. — Київ: «Темпора», 2020. — 576 с.

Book · October 2020

CITATIONS

0

READS

10

1 author:

Ihor Stambol

Borys Grinchenko Kyiv University

20 PUBLICATIONS 0 CITATIONS

SEE PROFILE

Листування
ІВАНА
Липи

1892
1922

Листування
ІВАНА
Липи

1892
1922

TEMP
POKA

ЛИСТУВАННЯ
ІВАНА ЛИПИ
(1892-1922)

Упорядник
Ігор Стамбол

Рекомендовано до друку Вченою радою
Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського
Протокол № 7 від 19 листопада 2019 р.

Рецензенти:

Завідувач кафедри бібліотекознавства та інформології Інституту журналістики
Київського університету імені Бориса Грінченка д-р наук із соціальних комунікацій
О. В. Воскобойнікова-Гузева

Завідувач відділу національної бібліографії Національної бібліотеки України
імені В. І. Вернадського, д-р філологічних наук, проф., заслужений діяч науки
і техніки України **С. С. Кіраль**

Редакційна колегія

В. І. Попик, д-р іст. наук, проф., чл.-кор. НАН України (головний редактор);
Л. І. Буряк, д-р іст. наук, проф. (заступник головного редактора);
Н. І. Любовець, канд. іст. наук (заступник головного редактора)

На обкладинці використано листівку з колекції Т. Максим'юка.

Редакторка: Ольга Петренко-Цеунова
Технічна редакція, коректура: Леся Марченко
Дизайн, верстка: Микола Койдан

Листування Івана Липи (1892–1922) / упор. Ігор Стамбол. — Київ: Темпора, 2020. — 576 с.
ISBN 978-617-569-443-5

У документальному виданні «Листування Івана Липи» зібрано епістолярну спадщину Івана Львовича Липи (1865–1923) — письменника, лікаря, громадського та політичного діяча. Більшість листів, які зберігаються в багатьох архівосховищах України, друкуються вперше. Листи інформують читача про суспільно-політичне та літературне життя українців на порубіжжі XIX і XX століть та знайомлять із психологічною складовою позиціонування себе українцем у Російській імперії.

Видання розраховане на науковців, викладачів, аспірантів, студентів, усіх, хто цікавиться розвитком української літератури та громадсько-політичних рухів.

Зміст

Ігор Стамбол. Епістолярний літопис життя Тарасівця 9

Листи за хронологією з 1892 до 1922 років

1892	25	До Марії Грінченко	122
До Костя Паньківського	26	До Бориса Грінченка	126
До Бориса Грінченка	28	До Марії Грінченко	128
До Костя Паньківського	47	До Бориса Грінченка	132
До Бориса Грінченка	50	До Марії Грінченко	135
До Костя Паньківського	53		
До Бориса Грінченка	55	1897	149
		До Марії Грінченко	150
1893	61	До Костя Паньківського	167
До Бориса Грінченка	62	До Марії Грінченко	169
		До Бориса Грінченка	178
1894	81		
До Бориса Грінченка	82	1898	181
		До Марії Грінченко	182
1895	93	До Костя Паньківського	198
До Марії Грінченко	94	До Марії Грінченко	199
До Бориса Грінченка	99		
До Марії Грінченко	101	1899	227
До Бориса Грінченка	106	До Івана Фрашка	228
До Марії Грінченко	109	До Марії Грінченко	229
1896	113	1900	269
До Марії Грінченко	114	До Марії Грінченко	270
До Бориса Грінченка	117	До Олександра Кониського	276

До Андрія Веретельникова	278	До Сергія Єфремова	391
До Володимира Гнатюка	279	До Олександра Кандиби	396
До Марії Грінченко	281	До Марії Грінченко	398
		До Гната Хоткевича	412
1901	291	До Марії Грінченко	413
До Марії Грінченко	292		
До Михайла Комарова	300	1905	421
До Марії Грінченко	301	До Марії Грінченко	422
1902	315	1906	441
До Антіна Крушельницького	316	До Марії Грінченко	442
До Марії Грінченко	317	До Олександра Кандиби	443
		До Марії Грінченко	446
		До Олександра Кандиби	447
1903	345		
До Марії Грінченко	346	1907	449
До Осипа Маковця	349	До Марії Грінченко	450
До Марії Грінченко	350	До Олександра Кандиби	451
До Ольги Кобилянської	352	До Марії Грінченко	452
До Василя Кравченка	353		
До Марії Грінченко	354	1908	453
До Василя Кравченка	358	До Олександра Кандиби	454
До Сергія Єфремова	359		
До Василя Кравченка	361	1909	455
До Панаса Мирного	363	До Марії Грінченко	456
До Василя Кравченка	365	До Михайла Комарова	462
До Осипа Маковця	367	До Марії Грінченко	463
До Марії Грінченко	368		
До Сергія Єфремова	370	1910	471
До Марії Грінченко	372	До Марії Грінченко	472
До Антіна Крушельницького	374	До Олександра Кандиби	475
До Івана Франка	376	До Михайла Комарова	476
До Марії Грінченко	378	До Марії Грінченко	477
		До Миколи Вороного	478
1904	385	До Марії Грінченко	480
До Марії Грінченко	386	До Олександра Кандиби	483
До Гната Хоткевича	388	До Марії Грінченко	485
До Марії Грінченко	389		

1911	489	1921	517
До Марії Грінченко	490	До Сергія Шелухина	518
До Гната Хоткевича	493	До Володимира Гнатюка	519
1912	495	До Осипа Маковця	523
До Гната Хоткевича	496	До Сергія Шелухина	525
До Олександра Кандиби	497	1922	527
До Марії Грінченко	499	До Миколи Пирогова	528
До Гната Хоткевича	501	Примітки	530
1914	503	Іменний покажчик	543
До Сергія Єфремова	504	Географічний покажчик	546
1918	505	Фотодадаток	553
До Сергія Шелухина	506		
1920	509		
До Володимира Гнатюка	510		
До Євгена Архипенка	511		
До Сергія Шелухина	514		

Епістолярний літопис життя Тарасівця

Іван Львович Липа (1865–1923) — унікальна і водночас дуже характерна для свого періоду постать. Його унікальність, насамперед, у м'якій, але фанатичній відданості шляхетній ідеї, яку проніс крізь життя і передав синові та усім послідовникам. Це ідея свободи і рівності для власного народу, якої йому не довелося зрадити, не зважаючи на ті перешкоди, які зустрілися на шляху. Це визнавали сучасники, особливо молодші, більш піддатливі до спокус. Він не є суверенливою постаттю, на відміну від більшості державників, його життєвий шлях дуже послідовний. Це ідеалістський тип свідомості, до якого не вчепилися ні лицемірство, ні типово згодом політиканство. Проте, як свідчать епістолярії — ціною цьому були значні душевні переживання, сумніви та нерозуміння збоку оточення.

Типовість же його долі пов'язана зі злетами і падіннями українського національного руху: від соціального підйому народництва-громадства, до ще вишого піднесення — перших політичних партій. Морок, що настав після першої в Російській імперії революції, супроводжувався відчайдушною боротьбою за власне друковане слово та українське громадське життя. Івана Липу, як і більшість діячів цього періоду супроводжувало пильне око царської поліції та цензури, як і колоніальне тубільство в реаліях «нашої, не своєї землі». Стрімкий злет кар'єри та можливість дотуку до реалізації давньої мрії — власної держави, змінився гіркою поразкою Національної Революції, скитаннями на чужині та передчасним кінцем.

Він відомий як письменник, лікар та активний громадський діяч, що долучився до кількох етапів українського націє- і державотворення. Його діяльність припала на перехідний етап українського руху, коли відбувалося становлення самостійницького напрямку серед української інтелігенції до і під час Української Революції.

будете такі ласкаві, то ось для цього адреса: г. Х[арько]в, в Аптеку Коха, Васілію Мих[айлови]чу Харченко.

Тільки просто неодмінно рек[омпендовани]ми листами засилати, бо прості не певні, а недоплачених не беруть тут. Фавста, спасибі Вам, одержали. Будьте ласкаві, ведіть детальні рахунки, скільки грошей Ви одержуєте від мене й скільки тратите на книжки й на засилання. Може й надалі, коли Ваша ласка, матимем діла з Вами щодо сіх справ. — Календаря^I не одержав. — Може зпайдуться у Вас десь заваліячі числа «Зорі» 1, 3 й 5, або де там можна купити, так будьте ласкаві купити і зашліть мені, а я верну Вам гроші, а то шкода, гсується річник через сі 3 числа. Аркуш з «Позов» одержав.

Мабуть незабаром повернется в Тов[ариство] ім[ені] Ш[евченка] наш Харк[івський] професор Безсонов^{II}, щоб йому засилали книжок (професорам вільно все одержувати). Будьте ласкаві, засилайте йому усе негоючися, бо ті книжки будуть для нас. То ми його просимо на себе одержати.

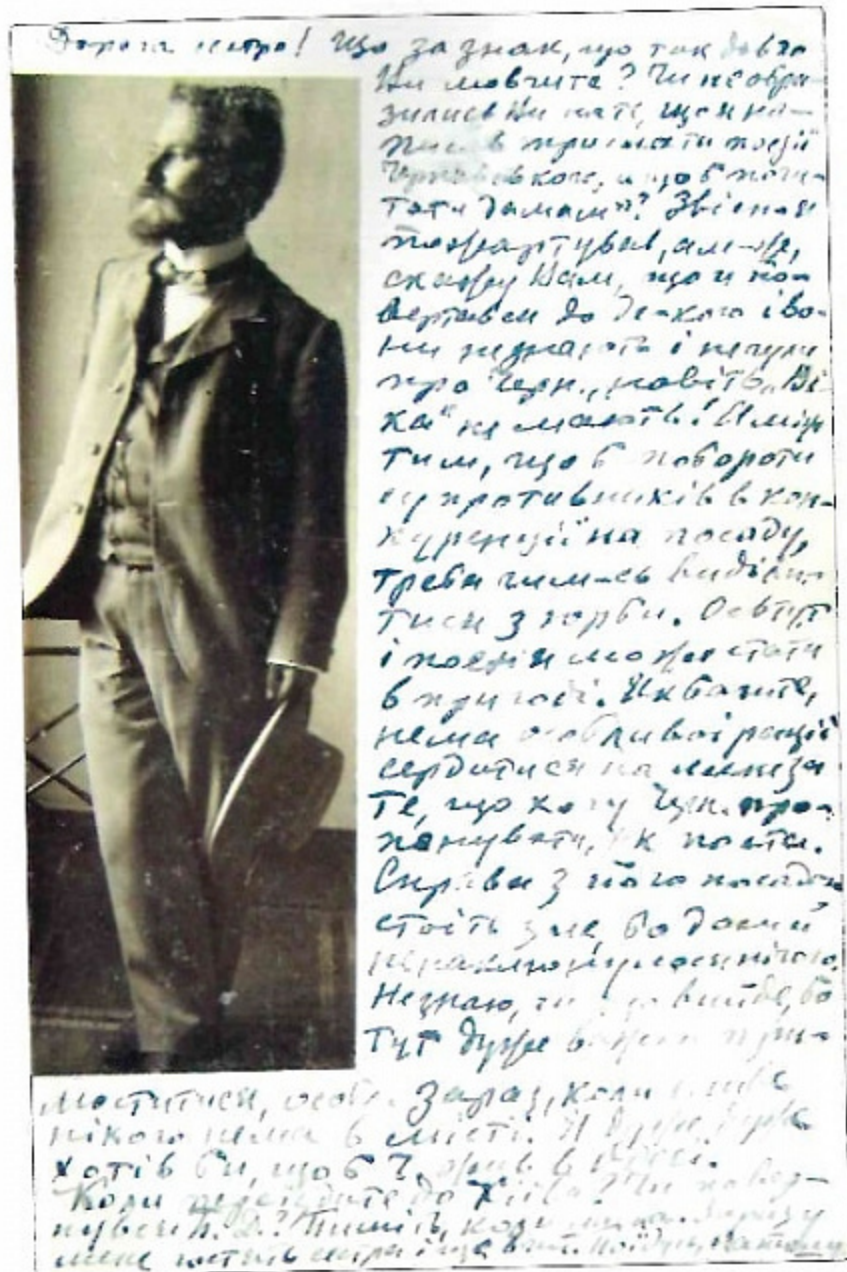
Може, на Різдвяні свята буде у Вас наш громадянин молодий Микола Байздренко^{III}. Певно, він заскочить і до Вас. Від нього знаєте про наш стан. Чи «Іст[орич]на Біб[ліоте]ка» Барвінського^{IV} прод[аєть]ся? Всі томи є ще в продажі? Скільки уся коштує?

Щось довго немає «Зорі». Як мине день два, що вже б «Зоря» повинна була бути тут, і як її немає, так де-хто в нас просто хворий робиться й нічого не може робити. Уся психіка чоловіка розіб'ється. Але зате як одержиться «Зоря», то як янгол з неба злетів так і освіте всі обличчя наших хлопців. Усі, та й гарні ж у нас хлопці! Ждемо нового року, щоб побачити й «Батьківщину»^V відроджену й оновлену. Дай Вам Боже на вашому віку, щоб усе добре тільки траплялося.

Стискаю Вашу прашьовиту руку й сердешно вітаю Вас.

Іван Липа.
18 13/ХІІ 92 р.
Харків.

- I. Календар «Просвіти» — об'єднує назва календарних видань т-ва «Просвіта», що друкувалися у 1870-1939 рр.
- II. Петро Олексійович Безсонов (1828-1898 р) — дослідник фольклору, славіст, професор кафедри слов'янських мов Харківського університету.
- III. Микола Байздренко — учасник «Братерства Тарасівців».
- IV. Руська історична бібліотека (24 томи) / під ред. О. Барвінського. — Тернопіль-Львів, 1886-1904.
- V. Львівська газета, що виходила в 1879-1896 рр.

Листівка з фотографією Івана Липи, 1902 р., ІР НБУВ.

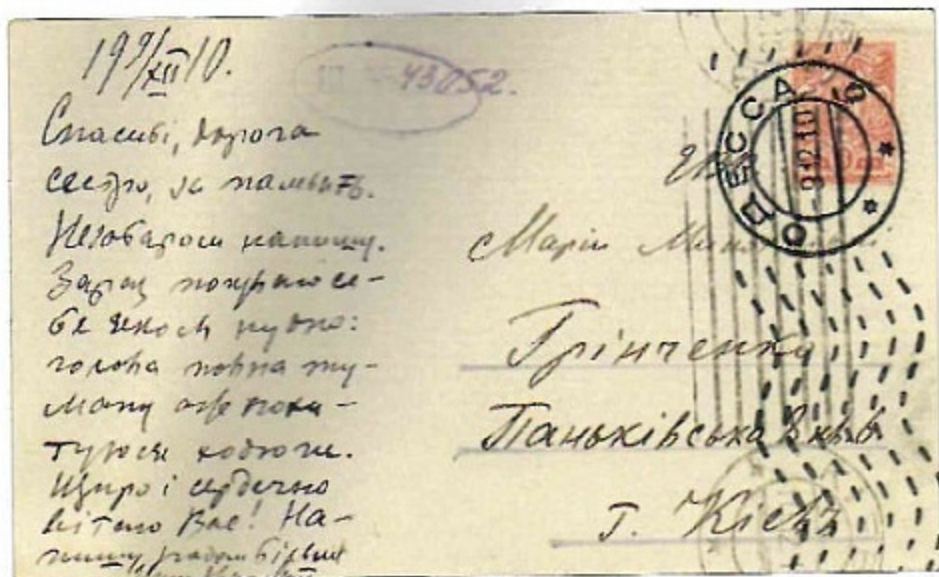

Фото Дальницької лікарні, 1910 р., ІР НБУВ.